

PAASTRIDUUM

Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Paaszaterdag

Hoe kunnen we de kinderen met hun gezinnen bij deze vieringen betrekken?

Veel mensen komen na de viering van palmzondag pas weer op Paaszondag terug in de kerk. Dit is jammer want er zijn in de Goede Week verschillende vieringen die heel rijk van inhoud zijn en ook voor gezinnen met kinderen vol betekenis zijn om allemaal mee te maken. Er is bij deze vieringen veel te zien en te beleven wat kinderen zeker zal aanspreken. Zorg wel dat kinderen vooraan kunnen zitten om alles goed te kunnen zien en volgen.

Gezinnen uitnodigen

Een eerste stap om gezinnen meer bij deze vieringen te betrekken is om hen op verschillende manieren uit te nodigen. Start hiermee al aan het begin van de Veertigdagentijd om via het parochieblaadje, de communiegroep, het kinderkoor, de kinderwoorddienst e.d. de tijden van de Goede Week vieringen bekend te maken en de gezinnen met kinderen uit te nodigen. Een hulpmiddel hierbij kan zijn een knutselwerkje van Samuel: [Uitnodiging Goede Week-Pasen](#) (VP619) Hierop kun je de tijden van de vieringen invullen.

Prachtige liturgie

In het algemeen geldt: onbekend maakt onbemind. Veel mensen zijn na de liturgie vernieuwing van het Tweede Vaticaans Concilie niet op de hoogte van de innerlijke rijkdom van de vieringen in de Goede Week. De vieringen van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Paaszaterdag vormen tezamen één grote liturgie. Het zijn geen vieringen zoals op zondagen maar ze hebben een geheel eigen aard. Ze zijn ook heel boeiend omdat er veel in gebeurt en veel in te zien is. Hieronder geven we de grote lijnen van deze vieringen weer met verschillende suggesties om kinderen er actief bij te betrekken. Voor de volledige teksten van de lezingen en gebeden verwijzen wij naar het (Altaar)missaal.

Vieringen voor de hele parochie

De vieringen zijn niet geschikt om als aparte gezinsvieringen in te vullen. De liturgie van het Paas triduüm is bestemd voor de hele geloofsgemeenschap en is zo vol diepere betekenissen dat het jammer is om daar iets weg te laten of aan toe te voegen. Het is ook de bedoeling dat er in iedere parochie bij voorkeur op ieder van deze dagen steeds maar één viering is waar allen, jong en oud, samenkomen.

PAASZATERDAG

Op deze stille zaterdag verblijft de Kerk bij het graf van de Heer. Zij ziet terug op zijn lijden en sterven en de tafel des Heren blijft ongedekt. Er wordt overdag geen Eucharistie gevierd totdat na de plechtige wake het ogenblik is aangebroken van de paas vreugde die vijftig dagen lang voortduurt.

Op deze dag kunnen kinderen gevraagd worden te helpen bij het rondbrengen van een Paaswens namens de parochie aan de zieken. Hierbij kunnen zij een (zelfgemaakt) paasstukje of iets anders van de parochie meenemen.

Er kan op deze dag ook een knutselmiddag georganiseerd worden waar kinderen verschillende versieringen voor het Paasfeest maken; bijv. de kartonnen rondjes (die om de kaarsjes zitten voor de Paaswake) versieren en er met mooie letters op schrijven: Jezus is verrezen! Alleluia!

Kinderen kunnen ook met hout, stenen en /of papier maché een Paastafereel of Paastuin maken dat voor het priesterkoor gezet kan worden (een graf met grafsteen, de Calvarieberg met drie kruisen, bloemen etc.)

Op de volgende bladzijdes een uitleg over de meest mooie en indrukwekkende viering van het hele jaar, de Paaswake. Teveel mensen blijven hier weg terwijl het juist voor kinderen heel bijzonder is om wat later op te mogen blijven en deze prachtige viering mee te mogen maken!

PAASWAKE

Verrijzenis van de Heer

Volgens een oude traditie in onze kerk, wordt deze nacht wakend doorgebracht ter ere van de Heer. De Paaswake vindt 's avonds bij het vallen van de avond plaats wanneer het donker is. De viering bestaat uit vier onderdelen:

- I. Plechtige opening met lichtritus; De zegening van het vuur, waaraan de Paaskaars wordt ontstoken en wij allen onze eigen kaarsjes ontsteken.
- II. Liturgie van het Woord; met 9 belangrijke lezingen uit de heilsgeschiedenis, het Gloria wordt weer gezongen en het Alleluia klinkt weer uitbundig voordat het Paasevangelie wordt gelezen.
- III. Viering van het Heilig Doopsel; met de zegening van het doopwater voor het komende jaar. Eventueel kan er een Heilig Doopsel plaatsvinden. Allen worden in deze Paasnacht uitgenodigd hun eigen doopbeloften te hernieuwen.
- IV. Liturgie van de Eucharistie.

Ook in deze viering kunnen kinderen op verschillende momenten een taak krijgen om hen actiever te laten deelnemen. Ze kunnen helpen bij de ontvangst van de gelovigen om de boekjes en de kaarsen aan te geven. De gelovigen kunnen samenkomen in de (donkere) kerk of liefst buiten bij een echt vuur. Daar begint het eerste onderdeel:

I. Plechtige opening van de wake met de lichtritus

Het Paasvuur wordt vaak in een klein bakje achterin de kerk (met aanmaakblokjes) aangemaakt of liever nog een echt vuur buiten op het kerkplein. Bij dit vuur kunnen ook de watten verbrand worden die het afgelopen jaar gebruikt zijn bij het bedienen van de diverse zalvingen. Betrek hier kinderen bij en een extra koster voor de veiligheid. Kinderen kunnen in ieder geval toekijken hoe het vuur wordt ontstoken. Daarna zegent de priester het vuur waaraan de paaskaars wordt ontstoken. Laat kinderen ook helpen wanneer de paaskaars getekend wordt met een kruis en kruiswonden (wierookkorrels), een alpha en omega (Jezus is het begin en het einde) en het jaartal. Dan wordt de Paaskaars door de diaken of de priester de kerk in gedragen waarbij drie keer gezongen wordt: Licht van Christus. Allen antwoorden dan: Heer, wij danken U. Kinderen kunnen de misdienaars helpen om het Paaslicht in de kerk aan de mensen uit te delen totdat alle kaarsjes branden. Allen staan met de brandende kaarsen in de hand wanneer de Paasjubelzang (het Exsultet) gezongen wordt.

II. Liturgie van het Woord

In deze nacht nemen we alle tijd om te waken; er zijn negen lezingen waarvan er zeven uit het Oude en twee uit het Nieuwe Testament komen. Deze lezingen geven in vogelvlucht de verhalen van de heilsgeschiedenis van God en zijn volk. Het is een samenvatting van wat wij geloven (van onze heilsmysterieën).

De lezingen uit het Nieuwe Testament worden altijd gelezen. In uitzonderingsgevallen kan er uit de lezingen van het Oude Testament een keuze van drie lezingen gemaakt worden. De lezing uit Exodus 14 wordt altijd gelezen. Tieners kunnen afwisselend met een volwassene de lezingen voorlezen. Tussen de lezingen is er steeds een gezongen psalm of een kort lied en een gebed door de priester.

Na de laatste lezing uit het Oude Testament worden de kaarsen (door misdienaars en / of andere kinderen) van het altaar aangestoken (en andere kaarsen in de hele kerk) en zet de priester het Gloria in. Tijdens het Gloria worden de klokken en de altaarbel geluid (hier kinderen bij vragen).

Voor het Paasevangelie wordt op plechtige wijze het Alleluia gezongen afwisselend door de priester en de gelovigen. Tijdens het Alleluia kan er een spotje aangedaan worden dat gericht is op de Paastuin met het open graf. Het evangelie kan gezongen of voorgelezen worden door de priester (die de rol van de Engel leest) en twee kinderen (voor de tekst met rolverdeling, zie verderop en het Evangelieboek voor kinderen).

III. Viering van het Heilig Doopsel

De priesters en misdienaars gaan naar de doopvont of naar een bekken met water op het priesterkoor. Als er dopelingen zijn, worden deze nu naar voren geroepen. De litanie van alle heiligen wordt voorgezongen (zijn er kinderen die goed kunnen voorzingen?) en vervolgens wordt het doopwater gezegend. Er kan nu een Heilig Doopsel plaatsvinden. Daarna kunnen kinderen helpen om alle kaarsen van de gelovigen weer aan te steken. Allen gaan met de brandende kaars staan voor de hernieuwing van de doopbeloften. Bij het gebed waarbij we beloven ons te verzetten tegen het kwaad kunnen kinderen posters tonen met krantenkoppen en plaatjes over hongersnood, oorlog, mishandeling, oneerlijkheid etc. Steeds na ieder gebed om het kwaad te verzaken, draait een kind zich met de poster om en loopt weg. Bij het belijden van het geloof kunnen een aantal kinderen afbeeldingen of zelfgemaakte tekeningen laten zien die iets vertellen over ons geloof in God de Vader, God de Zoon en God de heilige Geest. Laat ook een aantal kinderen de attributen van de doop (doopkleed, doopkaars, H.Olie, H.Chrisma) ergens neerzetten als herinnering aan ons eigen doopsel. Tot slot van dit onderdeel worden allen door de priester besprenkeld met het gezegende water terwijl het Vidi aquam wordt gezongen of een ander lied dat aan het doopsel herinnert.

IV. Liturgie van de Eucharistie

Tegen de tijd dat dit onderdeel begint, zullen veel kinderen moe en slaperig zijn en is het fijn velen van hen in te schakelen voor de gavenprocessie. Laat hen van achter uit de kerk de kelk, pateen, hostieschalen, water- & wijnkannetjes, nog extra bloemen, veel waxinelichtjes etc. halen en in processie vooraan bij het altaar brengen. Ook in deze viering kunnen kinderen met kaarsen naast degenen staan die de Heilige Communie uitreiken.

Tot slot van deze feestelijke viering kunnen kinderen bij de uitgang van de kerk chocolade paaseitjes aan iedereen uitdelen met daarbij eventueel een klein kaartje met een (zelfgemaakte) paaswens.

De viering van alle drie de dagen van het Paas triduüm is erg belangrijk voor ons persoonlijke geloof. We worden erdoor vernieuwd en verdiept. Ze helpen ons om in de drukte van ons leven stil te staan bij het lijden en sterven van Jezus om daarna in grote vreugde en dankbaarheid zijn Verrijzenis te vieren. Deze vieringen geven ook een sterke verbondenheid met de wereldkerk omdat ze over de hele wereld in alle katholieke kerken zo gevierd worden. Laten we deze innerlijke rijkdommen van onze liturgie opnieuw beleven en ook kinderen daarin betrekken.

Evangelië Paaswake

Voor jaar A, B en C zijn de lezingen verschillend.)

Jaar A: Matteüs 28,1-10

Vers voor het evangelië

Alleluia. Alleluia. Looft de Heer, want Hij is goed; want eeuwig duurt zijn ontferming.
Alleluia.

Lezing uit het heilig Evangelië van onze Heer Jezus Christus volgens Matteüs

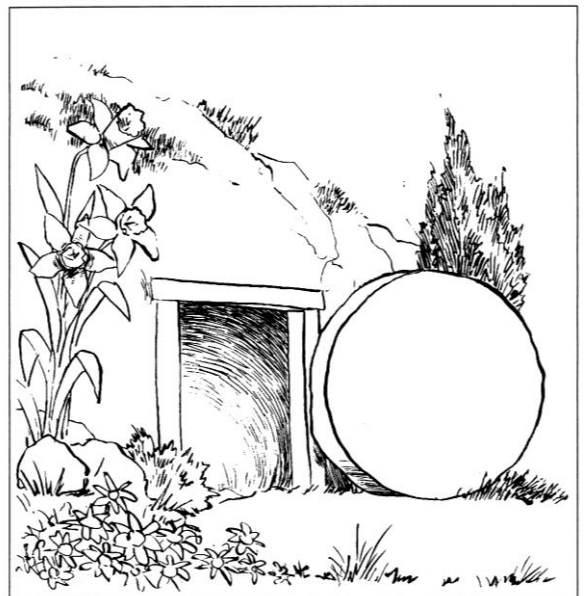
Na de sabbat,
bij het aanbreken van de eerste dag der week,
kwamen Maria Magdalena en de andere Maria
naar het graf kijken.
Plotseling ontstond er een hevige aardbeving
en een engel van de Heer daalde uit de hemel,
kwam naderbij, rolde de steen weg
en zette zich daarop neer.
Hij straalde als een bliksemschicht
en zijn kleed was wit als sneeuw.
De bewakers begonnen van schrik voor hem te beven
en het leven scheen uit hen geweken.
De engel sprak de vrouwen aan en zei:
"Gij behoeft niet bevreesd te zijn;
ik weet dat gij Jezus zoekt, de gekruisigde.
Hij is niet hier.
Hij is verrezen zoals Hij gezegd heeft;
komt zien naar de plaats waar Hij gelegen heeft.
Gaat nu terstond aan zijn leerlingen zeggen:
Hij is verrezen van de doden,
en nu gaat Hij u voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien.

Dat had ik u te zeggen.”
Terstond gingen zij weg van het graf,
met vrees en grote vreugde, en haastten zich
het nieuws aan zijn leerlingen over te brengen.
En zie, Jezus kwam hen tegemoet en zeide:
"Weest gegroet."
Zij traden op Hem toe,
omklemde zijn voeten en aanbaden Hem.
Toen sprak Jezus tot hen:
"Weest niet bevreesd.
Gaat aan mijn broeders de boodschap brengen
dat zij naar Galilea moeten gaan,
en daar zullen zij Mij zien."
Woord van de Heer.

Jaar B: Marcus 16, 1-7

Lezing uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus

Toen de sabbat voorbij was,
kochten Maria Magdalena, Maria de moeder van Jacobus, en Salome
geurige kruiden om Hem te gaan zalven.
's Morgens heel vroeg op de eerste dag van de week
Gingen zij bij het opgaan van de zon naar het graf.
Maar ze zeiden tegen elkaar:
"Wie zal voor ons de steen wegrollen van de ingang van het graf?"
Toen ze opkeken, merkten ze dat de steen al weggerold was;
Het was nog wel een heel grote steen.
Daarop gingen ze binnen in het graf.
Tot hun schrik zagen ze rechts een jongeman zitten met een wit kleed aan.
Maar hij zei:
"Schrik niet. Jullie zoeken Jezus van Nazaret
die gekruisigd is. Hij is verrezen. Hij is niet hier.
Kijk, op deze plaats werd Hij neergelegd.
Ga nu aan zijn leerlingen en aan Petrus zeggen:
"Hij gaat voor jullie uit naar Galilea.
Daar zullen jullie Hem zien,
zoals Hij jullie gezegd heeft."
Woord van de Heer.

Jaar C: Lucas 24, 1-12

Lezing uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas

Op de eerste dag van de week echter
gingen zij vroeg in de morgen naar het graf,
met de welriekende kruiden die zij klaar gemaakt hadden.
Zij vonden de steen weggerold van het graf,
gingen binnen, maar vonden er het lichaam van de Heer Jezus niet.
Terwijl zij niet wisten wat daarvan te denken,
stonden er plotseling twee mannen voor hen
in een stralend wit kleet.
Toen zij van schrik bevangen
het hoofd naar de grond bogen,
vroegen de mannen haar:
'Wat zoekt ge de levende bij de doden?'
Hij is niet hier, Hij is verrezen.
Herinner u, hoe Hij nog in Galilea tot u gezegd heeft:
'De mensenzoon moet overgeleverd worden
in zondige mensenhanden
en aan het kruis geslagen,
maar op de derde dag verrijzen'.
Zij herinnerden zich Zijn woorden,
keerden van het graf terug
en brachten dit alles over aan de elf
en aan al de anderen.
Het waren Maria Magdalena,
Johanna en Maria, de moeder van Jakobus;
de andere vrouwen die met hen waren vertelden aan de apostelen hetzelfde.
Maar dat verhaal leek hun beuzelpraat en zij geloofden hen niet.
Toch liep Petrus naar het graf, bukte zich voorover, maar zag alleen de zwachtels.
Daarop ging hij terug, verbaasd nadenkend over hetgeen er gebeurd was.

Woord van de Heer.